

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 120/2024-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného DLMU Malý s. r. o., Cukrová 14, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/52/2021 takto

rozhodol:

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/52/2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Správnemu súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. BA-4Sa/52/2021 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré je Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **442,38 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní sp. zn. BA-4Sa/52/2021. Žiada

prikázať správneho súdu konať bez zbytočných prieťahov a o priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 120/2024-18 z 20. februára 2024 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom správneho súdu v označenom konaní. V časti, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.

Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že v napadnutom konaní vedenom pred správnym súdom (predtým Krajským súdom v Bratislave, pozn.) o jeho žalobe proti opatreniam oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru v Bratislave z 5. marca 2021 a Národnej kriminálnej agentúry z 19. januára 2021 vo veci administratívneho vyhostenia dochádza k zbytočným prieťahom. Žaloba bola podaná 14. mája 2021, avšak vo veci nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté, a to napriek urgenciám sťažovateľa z 18. júla 2023 a 13. septembra 2023. Súd bol nečinný, vykonal len formálne administratívne úkony, avšak samotnou vecou a jej predmetom sa nezaoberal. Podľa sťažovateľa nejde o mimoriadne právne náročnú vec, v konaní bol dostatočne aktívny a k predĺženiu napadnutého konania došlo najmä nesústredeným a neefektívnym postupom súdu.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

4. Správny súd vo svojom vyjadrení konštatuje, že predmetná vec týkajúca sa administratívneho vyhostenia sa nejaví ako skutkovo a právne zložitá a zároveň zo súdneho spisu nevyplýva, že by prieťahy v konaní spôsobil sťažovateľ. Správny súd uznal existenciu zbytočných prieťahov v napadnutom konaní spočívajúcich v jeho nečinnosti. Poukázal na časovú náročnosť rozhodovania, na nedostatočnú obsadenosť súdu sudcami a na množstvo nerozhodnutých vecí, ktoré prevzal ku dňu svojho vzniku.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

6. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

7. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť vecí, v ktorej je sťažovateľ žalobcom v konaní proti opatreniam vo veci administratívneho vyhostenia, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende súdov v rámci správneho súdnictva, preto dĺžka konania pred správnym súdom nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

8. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

9. Napokon ústavný súd hodnotil postup správneho súdu (resp. Krajského súdu v Bratislave ako jeho právneho predchodcu). Ten bol nečinný 8 a pol mesiaca, keď od doručenia žaloby 14. mája 2021 vyzval žalobcu na doručenie originálu plnomocenstva a žalovaných na vyjadrenie k žalobe až 31. januára 2022. Najvýraznejším obdobím nečinnosti súdu v dĺžke 2 rokov bolo obdobie od doručenia vyjadrenia žalovaných 18. marca 2022 do vydania uznesenia správneho súdu z 21. marca 2024 o vylúčení časti žalobného návrhu na samostatné konanie.

10. Vo vzťahu k obrane správneho súdu spočívajúcej v argumentácii o nedostatočnej obsadenosti súdu sudcami a o množstve nerozhodnutých vecí, ktoré prevzal, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom správneho súdu došlo k porušeniu označeného práva sťažovateľa, mu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená.

13. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 5 000 eur, čo odôvodnil porušením svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov.

15. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

16. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

17. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného správnym súdom, resp. jeho právnym predchodcom, ako aj na jeho už uvedenú neodôvodnenú nečinnosť, berúc do úvahy predmet konania na správnom súde, správanie sťažovateľa, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie 1 000 eur pre sťažovateľa za primerané finančné zadost'učinenie. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadost'učinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľa nevyhovel.

V.

Trovy konania

18. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

19. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

20. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľovi náhradu trov konania 442,38 eur z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 208,67 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 12,52 eur. Uvedené sumy sa nezvyšujú o sťažovateľom uplatnenú daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, keďže nebolo preukázané, že právny zástupca sťažovateľa v čase vykonania uvedených úkonov bol platiteľom tejto dane.

21. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu